

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายที่ 64

สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร

THE ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN NETWORK 64

BANGKOK YAI DISTRICT OFFICE UNDER BANGKOK METROPOLIS

พิมพ์กมล จันทร์ศรี

Pimkamon Janson

โรงเรียนวัดใหม่พิเรนทร์

Watmaipiren School

e-mail: mytomoh9@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร และ (2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการประเมินของครูผู้สอนในสถานศึกษา เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในการทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรเป็นครูผู้สอนในสถานศึกษา เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน กลุ่มตัวอย่าง 66 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ ขั้นตอนการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (2) เมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการประเมินของครูในสถานศึกษาเครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ และ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตบางกอกใหญ่กรุงเทพมหานคร,

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the academic administration of school administrators in Network 64 Bangkok Yai District Office under Bangkok Metropolis; and (2) to compare the academic administration of school administrators in Network 64 Bangkok Yai District Office, under Bangkok Metropolis, classified by age, and work experiences.

Research methodology was a survey research. The population, included totaling 80 teachers in Network 64 Bangkok Yai District Office, under Bangkok Metropolis Sample was 66 teachers and randomized by stratified random sampling method. Research procedure consisted of 4 steps;

(1) examining documents, concepts, related theories and researches; (2) constructing research instrument; (3) collecting data; (4) analyzing collected data. The research instrument was a questionnaire with a 5-point rating scale. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

Major findings: (1) the academic administration of school administrators in Network 64 Bangkok Yai District Office under Bangkok Metropolis, overall and aspects were at highest level; and (2) comparison of the academic administration of school administrators in under Network 64 Bangkok Yai District Office, under Bangkok Metropolis, classified by age, and work experiences, overall were not different when considering each aspects, the curriculum development and learning process development were different with statistical significance at .05 level.

Keywords: Academic Administration, School Administrators, Network 64 Bangkok Yai District office,

บทนำ

การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบาย และ มีความหลากหลาย มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 มาตรา 35 กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานะเป็นนิติบุคคล แต่ในความเป็นจริงแล้วนั้นสภาพปัญหาในการจัดการศึกษาของประเทศในส่วนภูมิภาค โครงสร้างขององค์การด้านระบบบริหารจัดการและด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องยังเกิดปัญหามาก ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาและการพัฒนาเยาวชนของประเทศซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศและยังก่อให้เกิดเป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนในการพัฒนาด้านการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพ เหตุผลข้างต้นนี้จึงได้มีการปฏิรูป การศึกษาในภูมิภาคต่างๆ ของกระทรวงศึกษาธิการโดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคพร้อมทั้งแต่งตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาคตามด้วยมีการจัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ภายใต้สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเพื่อปฏิบัติการกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ได้อย่างทั่วถึงและ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการแต่เนื่องจากกระบวนการบริหารจัดการ ยังคงอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ หรือต้องผ่านความเห็นชอบหรือการอนุมัติของ คณะกรรมการ ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการตามเงื่อนไขที่มีการมอบอำนาจ จึงเป็นเหตุให้สถานศึกษาไม่มี อำนาจในการตัดสินใจได้ด้วยตนเองโดยอิสระ เป็นปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ขาดความ คล่องตัวและไม่สามารถบริหารจัดการการศึกษาที่สอดคล้องกับศักยภาพของสถานศึกษาได้ อันส่งผลต่อคุณภาพในการจัด การศึกษาที่มีผลกระทบโดยตรง ส่งตรงมายังตัวเยาวชนที่เป็นผู้ได้รับผลกระทบต่อการจัดกระบวนการบริหารงาน โดยตรง

การบริหารงานวิชาการนั้นเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุ เป้าหมายตามที่กำหนดไว้มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด เมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ การบริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีบทบาทที่สำคัญสูงสุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษานั้น ๆ ให้ได้คุณภาพด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการอย่างอิสระ มีความคล่องตัว รวดเร็ว ที่มีความสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายซึ่งจะเป็น ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษาที่มีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพจากสภาพปัญหาปัจจุบัน งานวิชาการได้เจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว จึงทำให้เกิดสภาพความเลื่อมล้ำกันจนเกิดวิกฤตทางด้านวิชาการระหว่างสถานศึกษาในเมืองกับชนบท คุณภาพไทยมีคุณภาพค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของอีกหลายประเทศในระดับเดียวกันเยาวชนไทยไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพทางวิชาการ ซึ่งความด้อยคุณภาพมีเหตุปัจจัยมาจากความบกพร่องและความด้อยคุณภาพของปัจจัยการผลิตด้านครู ความไม่ทันสมัยของหลักสูตร เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียน การสอนไม่ได้ปรับปรุงให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการดำเนินงานในชีวิตในปัจจุบันและการเตรียมตัวเพื่ออนาคต วิธีการเรียนการสอนใช้รูปแบบเดิมๆ เน้นแบบท่องจำ เนื่องด้วยขาดแคลนสื่ออุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลไม่ได้มาตรฐานและที่สำคัญอย่างยิ่งคือ การส่งเสริม สนับสนุน จากผู้บริหารสถานศึกษาและระดับสูง ผู้บริหารให้ความสนใจกับงานอื่นๆ ของสถานศึกษามากกว่างานวิชาการ ซึ่งเป็นเครื่องบอกเหตุได้ว่างานวิชาการกำลังจะตกต่ำและด้อยคุณภาพ จึงเห็นได้ว่าสภาพปัญหาปัจจุบันของงานวิชาการนั้นหากสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์กรหลักในการจัดการดำเนินงานด้านวิชาการมีจุดอ่อน จึงเป็นเหตุให้ประสิทธิภาพของงานวิชาการด้วยลงและส่งผลต่อประสิทธิผลให้ตกต่ำลงไปด้วย (Boonpirom, S.,2011:16-20)

งานบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีขอบข่ายกว้างขวาง เป็นงานที่ต้องเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารจึงเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะเป็นผู้ริเริ่มในการดำเนินงานวิชาการให้เป็นไปอย่างราบรื่น เป็นแบบอย่างเป็นผู้ช่วยเหลือสนับสนุนงานด้านวิชาการ เพื่อจะดำเนินการบริหารและจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาจำต้องมีภาวะผู้นำที่ดีและเหมาะสม กับสถานการณ์ปัจจุบันและในอนาคต

ฉะนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการนำและการบริหารบุคคลใน การปฏิบัติงานของสถานศึกษา ให้กระทำหรือจัดกิจกรรมด้านวิชาการและกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จ ทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพงานด้านวิชาการในปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนสูงมาก จำเป็นต้องริเริ่มบทบาทใหม่เพื่อปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง โดยมีการศึกษา ค้นคว้า และการทำวิจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการอย่างมากมายทำให้เห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นหลักแห่งความสำเร็จเพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ด้อยคุณภาพให้หมดไป สลทินทิพย์ อัมปาน (2563: 26)

จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของเครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่สังกัดกรุงเทพมหานคร ต่ำกว่าผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานและต่ำกว่าผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของประเทศซึ่งจากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานครข้างต้น ทำให้เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่สังกัดกรุงเทพมหานครจัดโครงการหลายโครงการที่ส่งเสริมและพัฒนางานทางวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

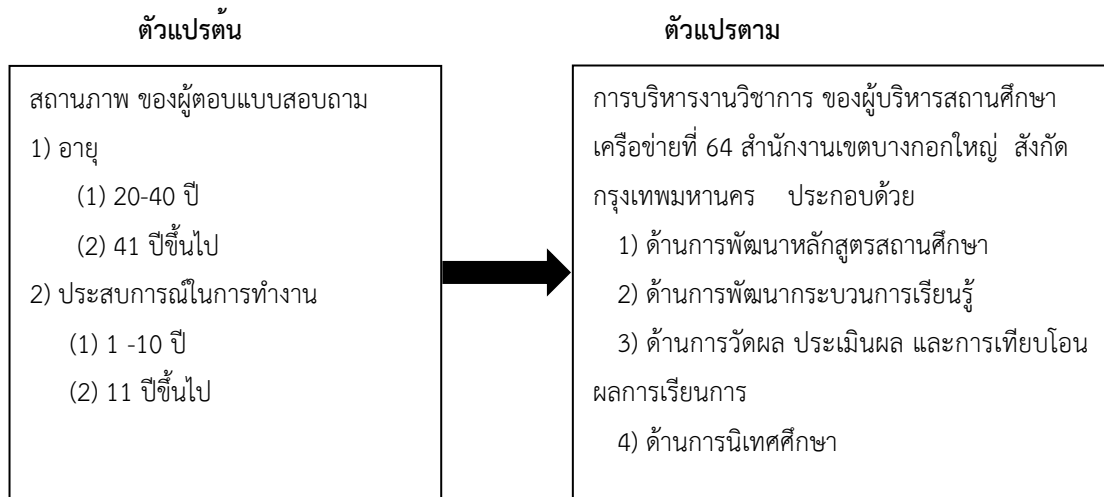
เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย จึงได้ศึกษาในเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเรื่อง 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผล 4) ด้านการนิเทศการศึกษา การเรียน ผู้วิจัยหวังว่าผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุงงานด้านวิชาการของโรงเรียน ให้มีความเป็นเลิศด้านวิชาการและ มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานครตามการประเมินของครู จำแนกตาม อายุ และ ประสบการณ์ในการทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ. ศ. 2562 มาตรา 39 เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำหลักการบริหารงานวิชาการมาใช้ในการวิจัย จำนวน 4 ด้าน เพื่อความสอดคล้องกับการดำเนินงานของเครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นกรอบแนวคิดให้เหมาะสมสำหรับใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ,2542)

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) และดำเนินการศึกษาวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนเครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน ครู 80 คน (2565: 3) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากรของขนาดโรงเรียนและทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 66 คน โดยแบ่งตามขนาดของโรงเรียน

1. นำจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 66 คน มาคำนวณหาสัดส่วนตามขนาดโรงเรียน

2. เนื่องจากประชากรมีความแตกต่างกันด้านขนาดของสถานศึกษาอย่างชัดเจนจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างแสดงไว้ในตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1. จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของสถานศึกษา	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
	ครู	ครู
ขนาดเล็ก	27	22
ขนาดกลาง	30	24
ขนาดใหญ่	23	20
รวม	80	66

ที่มา: สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ข้อมูล 1 ตุลาคม 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งประกอบด้วยคำถามในประเด็นต่างๆ และผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยอาศัยแนวคิดที่ได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน จำนวน 1 ฉบับแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check - List) เพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert,1993: 247) โดยเรียงการปฏิบัติจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด คือ

4.51 - 5.00 หมายถึง มีการประเมินการบริหารงานวิชาการ มากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีการประเมินการบริหารงานวิชาการ มาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีการประเมินการบริหารงานวิชาการ ปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีการประเมินการบริหารงานวิชาการ น้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีการประเมินการบริหารงานวิชาการ น้อยที่สุด

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2565 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2565 เป็นระยะเวลา 4 เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัย

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัย มีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

1. ข้อมูลของผู้บริหารสถานศึกษาต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 84.25 และมีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 15.75 และมีประสบการณ์ทำงาน 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 73.27 และมีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 26.77

2. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ในด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ใน ระดับมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมาย ขององค์กรที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพปัจจุบันไปสู่การสร้างนวัตกรรมในองค์กร เพื่อให้ องค์กรเกิดการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ที่มีการ เปลี่ยนแปลง สำหรับข้อที่เหลืออยู่ในระดับมากที่สุด

2.2. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ใน ระดับมากที่สุด ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรหรือชุมชน มีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็นหรือ ตัดสินใจ เพื่อร่วมแก้ปัญหาและปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน และที่เหลืออยู่ในระดับมากที่สุด

2.3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ด้านการคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรเกิดความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำมาปฏิบัติได้ และผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนให้บุคลากรประยุกต์ใช้วิธีการปฏิบัติงานใหม่ๆที่สร้างสรรค์ให้มีความสอดคล้องกับลักษณะงานและบริบทของ องค์กร และสำหรับข้อที่เหลืออยู่ในระดับมากที่สุด

2.4. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดทิศทาง โครงสร้างองค์กรและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ในการ พัฒนางค์กรให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม และผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และ กระตุ้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษา เช่น การประกวดผลงานนวัตกรรมของบุคลากร สำหรับข้อที่เหลืออยู่ใน ระดับมากที่สุด

3. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมาเขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 3 มีระดับ การศึกษาต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไม่แตกต่างกันทุกด้าน

2. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 3 มีประสบการณ์ ทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไม่แตกต่างกันทุกด้าน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัย มีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารงานในสถานศึกษา ต้องอาศัยผู้นำที่มีคุณภาพเป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนเป็นหลัก เพื่อจะได้ดำเนินการไปสู่ความสำเร็จสถานศึกษาที่มีการบริหารที่ดีย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา เกิดความร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาเพื่อให้ทำงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับ ธีรรัตน์ วรรณพันธ์ (2563: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ใน 5 ด้านภาพรวมพบว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทุกโรงเรียนได้ให้ความสำคัญต่องานวิชาการด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาเป็นลำดับแรกจึงส่งผลต่องานวิชาการในด้านอื่นๆ เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษามาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดหากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด ในสถานศึกษาผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้าทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจการยอมรับนับถือจากชุมชนสังคมอันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด

1.1 ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีหลักสูตรท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น และ มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร อยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชนนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และส่งเสริมให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูมีความเห็นว่าผู้บริหารดำเนินการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด อันได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาหลักที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและรวมถึงการอบรมศีลธรรมจรรยา และความประพฤติของนักเรียนเพื่อให้เป็นคนดีได้จึงมีความพอใจในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับ ฐนิตา กสิคุณ (2558: 61) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ผลการศึกษา พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าการจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครู จัดกระบวนการเรียนรู้ และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน จัดการ

เรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ มีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดครูให้สอนไปตามความรู้ความสามารถที่กำหนดจึงมีความพอใจในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ อิศารัตน์ วรรณพันธ์ (2563 ; อ้างถึงในวารสารบทความวิชาการ วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม ปีที่ 7 ฉบับที่ 6 เดือนมิถุนายน 2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนการประเมินการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดศักยภาพสูงสุด และ ยังมีการจัดประชุมอบรมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลได้ตามสภาพจริง มีวัสดุอุปกรณ์ที่พร้อมต่อการอำนวยความสะดวกแก่ครู มีการติดตามประเมินกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน รวมทั้งจัดทำเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัด ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: บทคัดย่อ) การวัดและประเมินผล เป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการเรียนการสอนและมีประโยชน์ในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) เพื่อปรับปรุงการเรียน การสอนของครูอาจารย์ ทำให้ครูอาจารย์ทราบว่าผลการสอนของตนเป็นอย่างไรและจะได้แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น 2) เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียนนักศึกษา นักเรียนนักศึกษาจะได้ทราบว่า ตนมีความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนหรือไม่เพียงใด ซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเอง 3) เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงานในสถานศึกษา ทำให้ทราบสภาพที่แท้จริงของหลักสูตร โครงการสอน บันทึกการสอนที่นำมาสู่การปฏิบัติว่าประสบปัญหาอย่างไร จะได้แก้ไขปรับปรุง 4) เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาทั่วไป เช่น ผลการเรียนการศึกษาสำเร็จตามหลักสูตรเป็นแนวทางในการหางานและศึกษาต่อ 5) เป็นหลักฐานด้านการศึกษาของสถานศึกษาในด้านการรับนักศึกษา ผลการเรียนและการสำเร็จตามหลักสูตร 6) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาในด้านผลการเรียนและการสำเร็จการเรียนของนักเรียนนักศึกษา

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อพิจารณารายข้อ พบว่า จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามีการจัดบันทึกผลการนิเทศไว้เป็นหลักฐานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูมีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดระบบบริหารองค์กร การให้บริการการนิเทศการศึกษา ประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบอย่างเหมาะสมตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ องค์กร และชุมชน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจึงมีความพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ มานนท์ จันทร์เจียม (2558 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มภูเก็ลใต้ อำเภอเบะเก็ลลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาผู้เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยด้านการบริหารการนิเทศการศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาผู้เครือข่ายที่ 64 สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยพบว่า ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามกรอบหลักสูตร ผู้บริหารควรมีส่วนในการ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรแก่ผู้เรียนตามศักยภาพของนักเรียน พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ตามความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น มากขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรมีกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชาในแต่ละกลุ่มสาระเรียนรู้ และ การจัดการกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การมีมาตรฐานในการประเมินผลการเรียนที่เป็น ระบบทุกช่วงชั้นอย่างมีประสิทธิภาพตรวจสอบได้ และ ด้านการมีการติดตามผลการซ่อมเสริมและประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน
4. ด้านการนิเทศการศึกษา การจัดการระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและมีความต่อเนื่อง อย่างเป็นระบบ และการมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายในโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงให้มีการ PLC ส่งผล กระทบย้อนกลับเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขจัดการการเรียนการสอนแก่ผู้เรียนอย่างสูงสุด

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2556). *คู่มือการบริหารโรงเรียน ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2552). *คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2556). *การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกัน คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2554*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ชุมชน
- กนกวรรณ ปือราเฮง. (2550). *ประสิทธิภาพการบริหารงานตามกระบวนการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสา นักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
- กาญจน์ เรืองมนตรี. (2554). *การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรมจัดการเรียนรู้*. มหาสารคาม.
- กรองทอง จิระเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- กิ่งแก้ว เฟื่องศิลา. (2558). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร)*. การค้นคว้าอิสระตาม หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปกร.
- กิตติ เพ็ญ. (2550). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (ออนไลน์, 2557). *บทความวิชาการ*. ราชบัณฑิตสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ นายกสภามหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- คมเดช บุญประเสริฐ. (ออนไลน์, 2018). *พฤติกรรมกรรสูรสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม*. มหาวิทยาลัย สยาม: กรุงเทพฯ.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2556). *80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรชั่น.